

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 10 февруари 2021 година, врз основа на примена жалба од Слаѓана Тасева Петровска, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Интернет – порталот „Плусинфо“, со текстот насловен „Граѓански суд: Слаѓана Тасева е одговорна за клеветата кон ГСОЛ и Еуроникел Индустрѝ“, не ги прекршил етичките и професионални стандарди.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 31 јануари 2021 година, Претседателката на Здружението Транспаренси интернешнал - Македонија, Слаѓана Тасева Петровска, поднесе жалба за текстот со наслов „Граѓански суд: Слаѓана Тасева е одговорна за клеветата кон ГСОЛ и Еуроникел Индусти“, објавен на 29 јануари 2021 година, на интернет – порталот „Плусинфо“ (www.plusinfo.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, незастапена втора страна, нарушување на приватноста и повреда на принципот на презумпција на невиност и заштита на сведоци, односно дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1, 7 и 8.

Подносителката на жалбата посочува дека медиумот како извор ја навел Медиумската информативна агенција (МИА). Појаснува дека судот усно ја објавил пресудата во ноември 2020 година, а дека адвокатот на Транспаренси Интернешнел истата сè уште не ја добил.

„Имало време да се објави претходно. Вака станува збор за тенденциозност после објавувањето на Извештајот за перцепција на корупцијата за 2020 година на Transparency International кој секаде во светот, па и во и во МКД е објавен на 28.01.2020 година“, се вели во поднесената претставка.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Плусинфо“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата.

Раководителот на медиумот, Бранко Героски, одговори на наводите на жалбата. Тој вели дека делумно се согласува со наводите во жалбата, дека има околности кои би сакале да ѝ ги предпочат на жалителката и дека би сакале да биде покренат процес на медијација, односно помирување меѓу страните. По известувањето од страна на Советот за етика, жалителката Тасева Петровска соопшти дека се откажува од можноста за медијација и побара Советот да ја продолжи постапката.

Од „Плусинфо“ изразија жалење за одбивањето на можноста за медијација. Героски појаснува дека автор на обжалениот текст е агенцијата МИА и дека, поради тоа, вистинската адреса за жалбата на Тасева Петровска би требало да биде оваа агенција.

Тој додава дека „Плусинфо“ се водел од претпоставка дека агенциите ја исполнуваат обврската за точно и навремено и избалансирано известување и дека го носат товарот на одговорноста за информациите што ги лиферуваат преку своите претплатници, медиумите.

Во оваа насока, Героски потенцира дека „Плусинфо“ имал склучен договор, кој подразбирал исплата на месечен надоместок за сервисот на МИА. Според него, никаде во светот не постои пракса медиумите кои се претплатени на агенциските сервиси да вршат дополнителна проверка на содржините што ги добиваат од тие сервиси пред објавување.

Героски, меѓу другото, нагласува дека од веста на МИА никако не можело да се заклучи дека станува збор за информација објавена со големо задоцнување и, воедно, дека не треба да има основа за сомнежи дека „Плусинфо“ бил „коавтор“ на манипулација од страна на агенцијата, на која посочила и жалителката.

„За жал, од веста на МИА, така како што е лифериувана, не може да се заклучи дека станува збор за првостепена, а на за конечна пресуда. Случајно или намерно, сеедно, уредникот на Плусинфо што ја објавил веста, очигледно бил доведен во заблуда дека станува збор за конечна, правосилна пресуда. Во случај да било јасно дека се работи за првостепена пресуда (значи, со право на жалба), авторот, агенцијата МИА, имал обврска да ја сослуша и другата страна, или, во најмала рака, да соопшти дека г-ѓа Тасева има право на жалба, како и да го соопшти ставот на нејзината одбрана“, вели во одговорот Героски, потенцирајќи дека жали што како медиум послужиле за дисеминација на, како што вели, една манипулација од страна на МИА и дека, во таа насока, како медиум, не можат да преземат одговорност во име на авторот/изворот.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **НЕОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата во оспорениот текст не најде одговорност кај интернет – порталот „Плусинфо“ по жалбените наводи за неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето, незастапена втора страна, нарушување на приватноста и повреда на принципот на презумпција на невиност и заштита на сведоци, ниту прекршување на членовите 1, 7 и 8 од Кодексот на новинарите на Македонија, на кои упатува жалителката.

Комисијата одговорноста за прекршувањето на Кодексот на новинарите ја лоцира во медиумот од каде што порталот „Плусинфо“ ја презел оспорената содржина.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 10 февруари 2021 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина. Најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во неа. Надлежност на Комисијата е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата заклучи дека интернет – порталот „Плусинфо“ објавил куса стандардна агенциска вест, која пренесува информација за пресуда за клеветата на претседателката на здружението „Транспаренси интернешнл“, Слаѓана Тасева, од страна на Основниот граѓански суд Скопје. Веста е преземена од Медиумската информативна агенција (МИА), која е уредно цитирана под содржината. Информацијата е дословно пренесена, без какви било дополнителни интервенции од страна на „Плусинфо“.

По разгледувањето на жалбената документација, Комисијата за жалби констатираше дека се работи за некомплетна, непроверена и необјективна информација, без да се согледаат повеќе значајни аспекти на темата. Веста има неколку суштински пропусти, и од временски и од содржински аспект:

*Преземената вест е објавува како дневна информација, од која се добива впечаток дека пресудата на Тасева е изречена истиот ден кога е објавена веста, на 29 јануари 2021 година. Комисијата согласно жалбената документација утврди дека пресудата на Судот била изречена усно во ноември 2020 година, односно два месеца порано.

*Преземената вест за изречената пресуда се пласира како конечна, без воопшто да се провери дека се работи за неправосилна пресуда и дека обвинетата има право на жалба. Комисијата согласно жалбената документација утврди дека станувало збор за првостепена пресуда, што секако, е спротивно од фактите наведени во оспорената содржина.

Без да невлегува во оценка дали зад вака пласираната вест се крие извесна тенденциозност, поради како што се сомнева жалителката, објавување на веста само ден по најновиот извештај на Транспаренси интернешнл за индексот на корупција за Македонија, Комисијата се согласи дека, во случајов, одговорноста сепак ја има Медиумската информативна агенција (МИА), чија изворна вест била пренесена и цитирана од порталот „Плусинфо“, кој бил претплатен за користење на услугите на Агенцијата.

Комисијата се согласи дека новинските агенции имаат особено важна улога и одговорност во професионалното известување, со оглед дека нивните информации стигнуваат до голем број медиуми - претплатници, кои очекуваат навремени, проверени и точни информации.

Во исто време, Комисијата потсетува дека медиумите имаат одговорност и за пренесување на искажаното во другите медиуми, зашто со нивното објавување, таквите содржини добиваат јавност. Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот треба да се стреми да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Лилјана Пецова – Илиеска, Ердем Ахмет и Димитар Мицев.

На седницата, членот на Комисијата, Теофил Блажевски, беше изземен од расправата, во согласност со член 11 од Правилникот за работа поради судир на интереси, а сè со цел, да се обезбеди мериторност во одлучувањето и спречување на делегитимирање на одлуката на Комисијата.

Се обврзува интернет – порталот „Плусинфо“ (www.plusinfo.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

